

เตือนภัยการเกษตร
ช่วงวันที่ ๑๒ สิงหาคม ถึง ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๓

๑. ฟริก

มีฝนตก และฝนตกหนักบางพื้นที่

ทุกระยะการเจริญเติบโต

- โรคเน่าเปื่อย หรือโรคราขนแมว (เชื้อรา *Choanephora cucurbitarum*)

โรคนี้พบได้ในทุกระยะการเจริญเติบโตของฟริก มักพบที่ยอดอ่อนและกิ่งอ่อนแสดงอาการมีแผล ข้ำฉ่ำน้ำ แล้วขยายลุกลามอย่างรวดเร็วลงตามกิ่ง ทำให้กิ่งแห้งหักพับ หากอาการรุนแรงใบและดอกจะร่วงจน เหลือแต่ก้าน และฟริกจะไม่แตกยอดใหม่ ส่วนที่ผลอ่อนจะเกิดอาการข้ำฉ่ำน้ำ เน่า และหลุดร่วงได้ง่าย ถ้าอากาศมี ความชื้นสูงมากๆ จะเห็นส่วนขยายพันธุ์ของเชื้อราที่มีลักษณะเป็นก้านใส ชูตั้งฉากขึ้นมาจากส่วนของพืชที่เป็นโรค มองเห็นคล้ายขนแมว ที่ส่วนปลายของก้านใสเห็นเป็นตุ่มสีดำซึ่งภายในบรรจุสปอร์ ซึ่งสปอร์สามารถปลิวไปสู่ต้น อื่นก่อให้เกิดการระบาดอย่างรุนแรงมากยิ่งขึ้น

**** สปอร์ของเชื้อราแพร่ระบาดได้ดีโดยน้ำ ลม ฝน น้ำค้าง แมลง หรือ ติดไปกับสิ่งที่เข้าไปสัมผัส

การป้องกัน

๑. จัดระยะปลูกฟริกไม่ให้แน่นเกินไป และกำจัดวัชพืชในแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เพื่อลดความชื้น
๒. ตรวจสอบแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะช่วงที่อากาศมีความชื้นสูง และร้อนอบอ้าว เมื่อพบฟริกเริ่ม มีอาการยอดข้ำ หรือที่ยอดมีเชื้อราเกิดขึ้น รีบตัดส่วนที่แสดงอาการโรค ใส่ถุงหรือภาชนะปิด เพื่อป้องกัน ไม่ให้เชื้อราแพร่กระจายทั่วแปลง นำไปเผาทำลายนอกแปลงปลูก แล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช ไโด โคลแรน ๗๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๓๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ไตรโพรฟีน ๑๙% อีซี อัตรา ๒๐ - ๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ไอโพรไดโอน ๕๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๓๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ทุก ๕ วัน
๓. แปลงที่พบโรค ควรหลีกเลี่ยงการให้น้ำแบบพ่นฝอย

๒. ชาโยเต้ หรือฟักแม้ว หรือ มะระหวาน

ทุกระยะการเจริญเติบโต

- โรคน้ำค้าง (เชื้อรา *Pseudoperonospora cubensis*)

มักพบอาการของโรคบนใบที่อยู่บริเวณด้านล่างของต้นก่อน แล้วขยายลุกลามไปยังใบที่อยู่ ด้านบน อาการเริ่มแรก บนใบปรากฏแผลฉ่ำน้ำ แผลจะขยายตามกรอบของเส้นใบย่อยทำให้เห็นแผล เป็นรูปเหลี่ยมเล็กๆ ต่อมาแผลเปลี่ยนเป็นสีเหลือง ในตอนเช้าที่สภาพอากาศมีความชื้นสูงจะพบเส้นใยของเชื้อรา ลักษณะเป็นขุยสีขาวถึงเทาที่แผลบริเวณด้านใต้ใบ แผลจะขยายติดต่อกันเป็นแผ่นขนาดใหญ่เปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลเข้ม หรือเทาดำ หากอาการรุนแรงจะทำให้ใบเหลืองและแห้งตายทั้งต้น ต้นที่เป็นโรคจะติดผลน้อย ผลมีขนาดเล็ก คุณภาพของผลจะลดลง หากเป็นโรคในระยะมีผลอ่อน จะทำให้ผลลีบเล็ก และบิดเบี้ยว

การป้องกัน

๑. ปลุกโดยใช้ผลหรือกิ่งพันธุ์ที่มีคุณภาพและปราศจากโรค
๒. ไม่ปลุกพืชแน่นเกินไป เพราะจะทำให้มีความชื้นสูง
๓. หมั่นกำจัดวัชพืช และตัดแต่งใบที่อยู่ด้านล่างของต้นออกบางส่วน เพื่อให้มีการถ่ายเทอากาศในแปลงได้ดี และทำลายแหล่งอาศัยของด้วงเต่าแตง
๔. กำจัดด้วงเต่าแตง ซึ่งอาจเป็นตัวแพร่เชื้อราสาเหตุโรค โดยการจับทำลาย หรือพ่นด้วยสารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพป้องกันกำจัด เช่น คาร์บาริล ๘๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๓๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ๒.๕% อีซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ฟิโพรนิล ๕% เอสซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ โทเลเฟนไพเรต ๑๖% อีซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ไซแอนทรานิลิโพรล ๑๐% โอดี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อินดอกซาคาร์บ ๑๕% อีซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ไดโนทีฟูแรน ๑๐% เอสแอล อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
๕. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบโรค พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น แมนโคเซบ + เมทาแลกซิล - เอ็ม ๖๔% + ๔% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ แมนโคเซบ + วาลิฟีนาลาต ๖๐% + ๖% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ไดเมโทมอร์ฟ ๕๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๑๐ - ๒๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ แมนโคเซบอัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ๘๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๒๐ - ๓๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร โดยพ่นให้ทั่วทั้งบนใบและใต้ใบ ทุก ๕ - ๗ วัน และควรหยุดพ่นสารก่อนเก็บผลผลิต อย่างน้อย ๗ วัน
๖. แปลงที่เป็นโรค ควรหลีกเลี่ยงการให้น้ำในตอนเย็น
๗. แปลงที่เป็นโรค หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ให้เก็บซากพืชไปเผาทำลายนอกแปลงปลูก และไม่ปลูกพืชตระกูลแตงซ้ำ ควรปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน